

IN MEMORIAM.

Na een lange en nuttige ambtelijke loopbaan, gevolgd door een welverdiende ambtelijke rust, overleed op 12 Juni j.l., bijna 92 jaren oud, W. H. van Berkum, Oud-Opperboschwachter bij het Staatsboschbeheer.

Met van Berkum is ons een bekende figuur in den Nederlandschen boschbouw, een ijverig en practisch, hoogst bekwaam vakman ontvallen.

Van Berkum is geboren op het uitgestrekte landgoed „de Hondsdonk” bij Breda, waardoor hem de groote liefde voor de natuur en vooral voor het bosch van jongsaf bezielde heeft. Op jeugdigen leeftijd werd hij onder Prins Frederik boschwachter in het Mastbosch met den ouderen collega Bakkeren, die een gedeelte van dit bosch beheerde. Van Berkum had, behalve op een deel van het Mastbosch, tevens het toezicht op uitgestrekte domeingronden, gelegen tusschen Princenhage en Alphen in N. Br.

Ik herinner mij nog zoo goed zijn smakelijke verhalen over zijn inspectietochten naar de afgelegen domeinboerderijen onder Alphen, waar hij van het Mastbosch — dwars door de toendertijd nog woeste, uitgestrekte Chaamsche heide — te voet heen toog om op denzelfden dag weer huiswaarts te kuieren!

Als boschwachter in het Mastbosch maakte hij de ernstige verwoesting mede, die de storm van 1868 in dat bosch aanrichtte en waarbij de uitgestrekte oude dennenopstand achter de uitspanning in één vent vrijwel geheel werd vernield.

Op 1 Mei 1887, toen de dotatie-domeinen na den dood van Prins Frederik weer aan den Staat kwamen, werd van Berkum als boschwachter geplaatst in het Liesbosch, aan welk mooi loofhoutbosch — dat hij al heel spoedig kende als geen ander — weldra zijn hart verpandde.

Het is stellig niet te veel gezegd, dat van Berkum in dien tijd door zijn bezonken oordeel de rechterhand was van den rentmeester in het rentambt „Breda”, den heer Roosmale Nepveu.

Met de komst van van Schermbeek, die in 1889 als boschbouwkundige aan het domeinbestuur te Breda werd verbonden, trad een algeheele wijziging van het beheer dezer domeinen in.

Hoewel de denkbeelden van van Schermbeek destijds nog geheel nieuw waren en in ons land door slechts weinigen werden begrepen en aanvaard, voelde van Berkum met zijn groote practische kennis al heel spoedig de groote waarde ervan aan. Zoo werd hij de man, met wien

van Schermbeek bij de uitvoering zijner denkbeelden gaarne overlegde.

Toen zijn trouwe vriend Roosmale Nepveu in het voorjaar 1899 stierf, van Schermbeek met ingang van 1 Aug. van dat jaar tot docent in Wageningen werd aangesteld en het Staatsboschbeheer op dienzelfden datum voor de Breda'sche bosschen in de plaats van het domeinbeheer, trok de Regeering partij van de kunde van van Berkum door hem te benoemen tot Opperboschwachter en hem te belasten met het beheer over de houtvesterij „Breda”.

Van Berkum's bescheiden aard deed hem deze zware taak slechts aarzelend aanvaarden, maar zijn groot plichtsbefef heeft hem er toch toe doen besluiten, den Staat, die door gemis aan houtvesters bij den jongen tak van dienst in een groote moeilijkheid verkeerde, te helpen.

Met de van hem bekende voortvarendheid en nauwgezetheid heeft hij zich van 1 Augustus 1899. tot 1 Juli 1907 op uitnemende wijze van zijn moeilijke taak gekweten.

Ik denk hierbij vooral aan de belangrijke afronding van het domeinbezit, die onder zijn beheer plaats heeft gevonden. De vele akten van aankoop en ruiling van grond, die hij met de eigenaren van tallooze particuliere enclaves in dezen Staatsgrond, vaak na herhaalde, moeilijke onderhandelingen, heeft opgemaakt, vormen een blijvend getuigenis van de groote werkkraft en ijver van van Berkum.

Zijn voorstellen en rapporten getuigden steeds van een objectief oordeel en scherpzinnigen geest en het is geen wonder, dat hij als beheerder der houtvesterij bij hoog en laag, jong en oud, goed stond aangeschreven.

Van Berkum had vele vrienden; zijn oprecht karakter trok een ieder aan, terwijl hij uitnemend de kunst verstond, zijn kennis aan anderen mede te deelen. Menige boschman in ons land heeft een deel van zijn leertijd bij „den ouden van Berkum”, zooals hij steeds heette, doorgebracht en voor allen was dit een zoowel prettige als vruchtbare tijd!

Toen van Berkum met ingang van 1 Juli 1907 den dienst met pensioen verliet, heeft de Regeering de vele diensten, die hij aan den Staat heeft bewezen, beloond door hem te benoemen tot Ridder in de Oranje-Nassau orde.

Van Berkum heeft met voldoening kunnen terugzien op een nuttig en welbested leven in dienst van den Staat. Ongetwijfeld was het een voorrecht voor hem, dat hij na langdurigen, ingespannen arbeid gedurende een lange tijdruimte van zijn ambtelijke rust heeft mogen genieten.

Hij heeft, vooral bij het Staatsboschbeheer, veel oprechte vrienden nagelaten, die steeds de herinnering aan hem zullen bewaren.

Hij ruste in vrede!

J. H. JAGER GERLINGS.